

INTERNACIONALNI UNIVERZITET U NOVOM PAZARU

Predmet: Izvještaj Komisije za ocjenu i odbranu doktorske disertacije

Na sjednici Nastavno-naučnog vijeća donijeta je odluka o obrazovanju komisije za ocjenu podobnosti teme i uslova kandidata, te je imenovana komisija u sljedećem sastavu: Prof.dr. Trajce Blazevski (presjednik komisije), Prof.dr.Fehim Huskovic (mentor), Prof.mr.Halil Tikvesa (clan komisije) za vrednovanje podobnosti teme doktorske disertacije.

Navedena komisija je imenovana za ocjenu i odbranu doktorske disertacije pod nazivom „Afirmacija „ružne umjetnosti“ i njena uloga u post-traumatskom društvu“ kandidata mr. Danisa Fejzića.

Nakon uvida u disertaciju, te detaljne analize i ocjene iste, Komisija, u gore navedenom sastavu podnosi:

IZVJEŠTAJ o disertaciji s prijedlogom

1. Struktura i obilježja disertacije

Doktorska disertacija pod nazivom „Afirmacija „ružne umjetnosti“ i njena uloga u post-traumatskom društvu“ kandidata mr. Danisa Fejzića struktuirana je na sljedeći način: Posveta, Sažetak, Summary i Sadržaj su numerisani rimskim brojevima od I do IV.

Numeracija arapskim brojevima počinje Uvodom (25. – 32. str.)

I Teorijski dio rada (33. – 273. str.)

Teorijski dio doktorske disertacije u svome tkivu podrazumijeva preplitanje i svrsishodno nadopunjavanje empirijskih sadržaja sa nužnim osvrtima na već postojeće i historijski utemeljene smjernice koje su služile kao neophodno uporište za izvođenje vlastitog stava (teorijskog/filozofskog te umjetničkog). Tu su uključene sljedeće podcjeline:

1. Cilj istraživanja

2. Zadatak istraživanja

3. Opis sadržaja poglavlja

4. I poglavlje: Prolegomena za propitivanje iskustva lijepog i ružnog

I poglavlje preciznije pojašnjava sljedeće podcjeline:

- Vlastito iskustvo rata i proces otkrivanja polariteta lijepog i ružnog
- Ružno i kvalifikacija ružne umjetnosti
- Različita lica lijepog
- Metodologija istraživanja

5. II Poglavlje: Historijski pregled i konstrukcija vlastitog `ružnog`

U okviru II poglavlja se analiziraju sljedeća podpoglavlja:

- Historijski pregled i uticaji: repertorij
- Reinterpretacija ružnog i `ružne umjetnosti`
- Od Aristotelove poetike dramskog do poetike grafičkog: uloga i značaj katarze
- Lična interpretativna ravan u tradiciji bosanskog *stila*
- `Progresivni` umjetnički pakt sa publikom: o shock-artu
- Neadekvatni i oslabljeni prikaz svijeta udaljen od namjene: o kiču
- Crna umjetnost: mogućnosti i osobnosti grafičkog lista

6. III Poglavlje: Suvremena scena (autori i uticaji) i suvremeni okvir Bosne i Hercegovine

U III poglavlju se iznosi uvid u sljedeće podcjeline:

- Suvremeni okvir Bosne i Hercegovine
- Suvremena scena i aktivni stvaraoci: repertorij

7. IV Poglavlje: Autorski grafički ciklus „Ikone našeg doba“

U ovom poglavlju kandidat potanko te analitički sublimira sve značajke od uticaja za završno uobličenje sopstvenog grafičkog ciklusa koji služi kao potpora teorijskom/pisanom dijelu disertacije. Kroz uvid u tehničko-tehnološki izvedbeni princip te tumačenje značaja i snage simboličkih i arhetipskih pojmova ovo poglavlje nam поближе prezentira autorovu namjeru da kroz spregu likovnog medija (umjetnička grafika) sa primjereno korištenim referiranjem na već postojeće artefakte ostvari kvalitetnu i autentičnu umjetničku cjelinu. IV poglavlje čine sljedeća podpoglavlja:

- „Ikone našeg doba“
- Hermeneutički horizont u Crnoj umjetnosti: eleos – phobos – catharsys
- Izvedbeni dio rada: tehničko-tehnološki proces
- Simboli i njihovo korištenje u grafičkom ciklusu „Ikone našeg doba“
- Pratioci Crne umjetnosti: smrt, crno i krv
- Kritička recepcija ranijih radova (kao konstruktivna spona sa mojim aktualnim istraživanjem)

- Propagandni stroj humanističkog pristupa: o doprinosu za naučnu oblast

8. Zaključak (265. – 272. str.)

II Praktični dio rada (273. – 302. str.)

U ovom dijelu prezentira nam se galerija grafičkih reprodukcija koje tvore izložbeni ciklus „Ikone našeg doba“. Svaka reprodukcija je nužno i svrshodno objašnjena te analizirana sa namjerom da se ostvari konkretniji i kvalitetniji poetski, humanistički i etički princip koji kandidat Fejzić nastoji zadovoljiti.

Na samom kraju slijedi popis korištene literature (303. – 308. str.) te biografija kandidata (309. – 313. str.) koja uključuje sve relevantne podatke i reference iz dosadašnjeg profesionalnog i kreativnog djelovanja.

Analiza rada kroz cjeline

U I poglavlju je jasno predstavljena namjera kandidata da temeljito (uvažavajući referentna stajališta, osvrte i autore) upozna čitaoca sa osnovnim (strukturnim i simboličkim) obilježjima `ružnog/lijepog` u estetičkom, psihološkom te historijskom kontekstu ali primjereno iznoseći i naznake svoga vlastitog autorskog opredjeljenja. Takođe, potanko nam se uobličava metodološki pristup/princip kojim se kandidat rukovodio pri realizovanju ovog teorijsko-praktičnog uradka. Posebna stavka je stavljena na značaj hermeneutičke fenomenologije kao filozofskog uporišta ovog istraživanja. Kao i u cijelom radu, vješto se nadopunjuju dijelovi u kojima kandidat zadovoljava standarde empirijskog istraživačkog momenta sa mjerodavnim, funkcionalnim utemeljenjem na historijske činjenice. Takva sinteza kandidatu služi da što uspješnije profilira i definiše i sopstveni naum koji se temelji na zadovoljavanju etičkog/čovječnog principa kao presudnog za angažovani umjetnički čin. Kandidat Fejzić jasno i obrazloženo iznosi stav da umjetnost post-ratnog i post-traumatskog društva treba da bude neuljepšana slika tog konkretnog društva, lice i naličje takvog društvenog okvira. U okolnostima kada je stvarnost i svakodnevnica teška i `ružna`, kandidat zastupa tezu da odgovarajuća umjetnička vizija takvog destabiliziranog i traumatiziranog ambijenta takođe treba da bude istinita, neuljepšana, autentična ili, kako kandidat to apostrofira, treba da bude `ružna`.

U II poglavlju nam se obznanjuje pregled najuticajnijih (prevashodno po Fejzićevom mišljenju) djela iz svjetske historijske baštine koja su, u većoj ili manjoj mjeri, propitivala značaj i ulogu `ružnog` u umjetnosti. Na ovaj način je jasnije podcrtana historijska utemeljenost značaja fenomena `ružnog` putem kojeg se kritički i angažovano progovaralo o nepravdama, stradanju, boli, ratovima... Nakon toga, kandidat obrazlaže značaj Aristotelovog učenja o katarzi kao konstruktivnog, pročišćavajućeg i oduhovljavajućeg stanja koje može nastupiti kao rezultat snažne umjetničke predstave. Upravo taj dramaturški i psihološki (etički) momenat je za Fejzića od posebne važnosti te i svoje grafičke vizije poetski naziva *grafikatarzama*. Na više mjesta u tekstu se naglašava sprega etičkog i kreativnog faktora koji (ujedinjeni) mogu i trebaju da utiču na svijest i savjest okoline. Ili, kako to Fejzić naglašava - `ružnom` istinom, `ružnom` umjetnošću do zaliječenja. Nasuprot takvog opredijeljenja, kandidat pominje i opominje na postojanje neadekvatnih, bezidejnih i oslabljenih (sladunjavih) izraza kao što je kič koji, nažalost, nerijetko preuzima primat u društvenim/kulturnim okvirima u kojima su standardi i kriteriji poljuljani.

III poglavlje u određenom smislu nadopunjuje prethodno jer se iznosi konstruktivan uvid u suvremenu svjetsku likovnu scenu te autore koji, u neku ruku, pripadaju sličnom polju djelovanja (uključujući i shock-art kao veoma zastupljenu varijantu `ružne umjetnosti`). Kao i u prethodnom historijskom presjeku, i ovdje Fejzić pravi nužne paralele i sa svojim osobnim afinitetima i likovnim/ljudskim namjerama.

IV poglavlje predstavlja kandidatov lični interpretativni doživljaj (kako u grafičko-tehnološkom tako i u filozofskom smislu) stvarnosti poslijeratne Bosne i Hercegovine. O takvoj situaciji u kojoj je post-daytonska Bosna i Hercegovina zakočena, on kritički, angažovano i argumentovano progovara nastojeći iznova da namjenu `ružne umjetnosti` uzvisi na viši, etički i čovječni nivo. Takođe, Fejzić nam iznosi svoja stajališta kojima obrazlaže autentične i raznolike mogućnosti i osobnosti grafičkog lista koji, po njemu, ne smije biti tek izolirani i konzervirani galerijski eksponat. Upravo suprotno, u multioriginalu Fejzić vidi aktivnog, angažovanog `pronosioca` poruke koja govori o istini, o stvarnom stanju njegovog društvenog (životnog) okvira. Takva neuljepšana ali ljudska poruka je, za Fejzića, u potpunosti osnažena upravo u polju grafičkog medija, u formi multioriginala – ili kako on to često ističe, u formi *grafikatarze*.

U zaključnom razmatranju (zaključku), kandidat sublimira sve etape ovog istraživačkog rada te tako iznova akcentira sva ključna stajališta, precizno iznoseći sopstveni stav o značaju i mogućim dometima `ružne umjetnosti` u specifično utemeljenom društvenom/kulturnom sistemu (kakav je bosanskohercegovački). Kandidat Fejzić, kao neposredni sudionik rata u Bosni i Hercegovini, iznosi utemeljeni lični zaključak kojeg uspješno korespondira sa već važećim i priznatim iskustvima tokom sličnih historijskih određenja. U ovom završnom dijelu rada nam se takođe pojašnjava i Fejzićeva opredijeljenost da, u grafičkom mediju te profiliranom idejnom/tematskom izazvu i dalje ustrajava i istražuje ne bi li se dodatno učvrstila takva specifična misao i djelo, u uslovima u kojima je angažovani vid kreativnog djelovanja itekako potreban.

Sagledavajući ostvareni rezultat praktičnog/izložbenog dijela rada jasno se potencira kandidatov umjetnički senzibilitet i svjetonazor kojima iznosi vlastitu, doživljenu spoznaju aktualnog trenutka njegovog Ovdje i Sada. Tehničko-tehnološki momenat je sproveden na zavidnom nivou te takav praktični (grafički) segment svrsishodno nadopunjuje i obogaćuje sve što je iznešeno u teorijskom dijelu rada.

Uvidom u korištenu (referentnu) literaturu stiče se utisak da je kandidat iscrpno i kvalitativno (ali i kvantitativno) zadovoljio standarde neophodne za opseg i suštinu doktorske disertacije. Citati i reference korišteni u radu konstruktivno objašnjavaju izuzetno kompleksan i specifičan tematski okvir kojeg je kandidat analizirao.

OCJENA I ZAKLJUČAK S PREJEDLOGOM ZA JAVNU ODBRANU

U skladu sa prethodnim konstatacijama, stavovima i ocjenama, Komisija zaključuje da je doktorska disertacija pod nazivom „Grafička (re)afirmacija fenomena `ružnog` u okviru post-ratnog i post-traumatskog društva“ kandidata mr. Danisa Fejzića, ispunjava sve uslove koji su propisani Zakonom o visokom obrazovanju Republike Srbije, Pravilima Internacionalnog univerziteta u Novom Pazaru i Pravilnikom o stjecanju doktorata na Internacionalnom Univerzitetu u Novom Pazaru, te s posebnim zadovoljstvom predlaže Senatu Internacionalnom Univerzitetu u Novom Pazaru da usvoji Izvještaj i odredi datum javne odbrane.

Komisija:

1. Prof .dr Trajče Blaževski –presjednik komisije
2. Prof.dr . Fehim Husković, (Mentor) ,član komisije
3. Prof .m-r.Halil Tikveša , član komisije

